

Forretningslivet i Ydby gennem forgangne tider

Af Charles Nielsen, Ydby

Ude på Draget, lige i skellet mellem Ydby og Lyngs, havde fisker Mads Foged gynger, stangtennis, karrusel, chokolade, slik og isudsalg. Nærmeste nabo var hestevognmand Niels Jensen.

Bag ledvogterhuset lå Ølands gartneri.

I Holmegård havde man eget elektricitetsværk. Trækkraften, en dieselmotor, blev suppleret med vind- og vandkraft. Der var skole, og tidligere har der også været et farveri, sikkert i forbindelse med den store mølledam.

I Sdr.Ydby havde man den synske smedemester Harald Kjær med to svende og to husholdersker. Der var snedker Jensen, foruden tømrermester Chr. Andersen, der blev efterfulgt af tømrer Hansen, der bl.a. fabrikerede havemøbler. Efter sigende var der også en urmager. (Æ blin urmager)

Købmand Nystrups forretning var velassorteret med manufaktur, kolonial, grovvarer og brændsel. Som sådan blev forretningen sidst drevet af købmand Sørensen. Siden har forretningen været anvendt til forskellige formål. Forskolen havde til huse i bygningen nord for Nystrup. (åen nede i stationsbyen var skel for børnene mellem Sdr. Ydby og Flarup skole.)

I bygningen syd for Sdr. Ydby Vandværk har en mand ved navn Dick tidligere drevet købmandsforretning. I samme bygnings vaskehus begyndte Harald Kjær sit virke som smed. Sdr. Ydby havde også en skomager (Æ bette skomager). Går vi ad Smedevej mod Kammersgårdsvej ned til Dover Plantage, lå der en lille klynge små stråttekte huse. (Æ Skrivners hus ligger der endnu). Husene var bl.a. beboet af en tagtækker, en væverske, og en eftertragtet damesvensker.

I Doverodde var der kro, mejeri, central, og købmandsforretning, med alt hvad dertil hører,

såsom værktøj, brændsel, korn og foderstof. Der var også en mekaniker Sloth, der foruden biler vist mest reparerede cykler, transportspande o.l.

Smedeforretningen og skolen i Dover er væk, og erhvervsfiskeriet fra Doverodde er også en saga blot. Boddum havde to købmandsforretninger, et missionshus og et forsamlingshus, en slagter, en skomager og en smed. Endnu er der en skole, men den hænger vist i en tynd tråd.

Boddum har også mistet deres humoristiske digter, gårdejer Jens Søe. Han er værd at finde frem igen. Da hans kone fik den grille, at soveværelset skulle moderniseres, skrev han et langt digt om den for ham unødvendige forandring. I et af versene findes følgende lille passus: "Å på æ servant stov dæ æn fad å æn pot mæ æn ør ve, mæn dæn mot dæ ingen rør ve, å dæn hår aldrig væt brugt te ant".

I Tvolm (der også er blevet benævnt som Ydbylund), er der to nedlagte kroer, den ældste er den med stråtaget. Det var der, Heinrich Schultz købte det lille hus, der senere blev Miehernes vinterkvarter, Cirkusgården. Kroens hestestald lå på modsatte vejside, hvor der i dag er mekanikerværksted, startet af Reinholdt Staursbøl. Bag værkstedet har der tidligere været markedsplads.

I det sydligste hus i Tvolm boede malermester Holger Larsen. Tidligere har der været købmandsforretning i bygningen. I den yngste gamle kro, der ligger lige overfor, forsøgte man uden held at drive kro igen under anden verdenskrig. Nord for kroen lå der for få år siden et langt hus, hvorfra O. S. Sørensen drev skrædder- og manufakturforretning. Mellem Sørensen og mekanikerværkstedet boede tømrermester Otto Madsen med beboelse og værksted ud i ét. Men også det hus er fjernet.

Går vi ned ad Brændgårdvej, der er skiltet som Brændgårdvej (med e) og går forbi smedemester Stærk, (der nu kører med små omdrejninger) kommer vi til et moderniseret hus beliggende ved vejen op til missionshuset. Her havde skomagermester Jørgen Gjørup værksted og barberforretning. Gjørups frisørkundefreds bestod af et klientel, der udelukkende så på prisen. Gjørups far var maler og har efter sigende restaureret kirkens altertavle.

Oppe ved missionshuset "Tabor" (der ikke er i brug mere) havde vi tandtekniker Lauritsen, der også var forsikringsmand, og som sådan besøgte han sin kundefreds i hestevogn. Lauritsen, der oprindeligt var former, giftede sig med købmand Svarres velhavende enke, der havde ladet huset bygge. Svarre havde forretning i det lange hus lige neden for, det med gavlen ud mod Brændgård vej. Det kan endnu ses i gavlen, at der har været indgang og udstillingsvinduer. Før min tid, det vil sige før 1920, boede murer Peter Christensen og hans kone i huset ved vejen ned til skolen. Fru Christensen, der havde en lille slikbutik, kunne levere brystsukker i håndrullet emballage til en pris af én øre pr. pose. Blandt børnene var fruend kendt under navnet madam Slikmutter.

Tvold skole der lå/ligger nedenfor Slikmutterens hus, købte og moderniserede vognmand Alfred Jensen, og han drev i mange år entreprenørforretning fra stedet. Senere overtog sønnen Erik Jensen forretningen.

I huset overfor Slikmutter har der været tømrer- og bødkerforretning. Værkstedet blev sidst brugt af vognmand Peder Pedersen, der samlede smørdritler for Doverodde Mejeri.

I det lille hus øst for bødkeren boede søskenparret Dusenius og Louise Pedersen. Dusenius var arbejdsmand, og Louise ernærede sig som dameskrædder for det pænere klientel.

Deres nærmeste nabo var malermester Peter Kristiansen, der boede i det lange stråttækte hus. Peter var måske ikke byens fineste maler, men han var billig og meget vellidt. Tidligere har huset været beboet af en fattig skrædder, hvis søn blev den kendte kaffegrosserer Spangbjerg, der blandt andet testamenterede sin herskabelige villa til Thisted Museum.

Efter Peter Kristiansens hus ligger der endnu to gamle huse i den størrelse og stil, som arbejderhuse havde i det attende århundrede. I det første boede Rasmus Nielsen (røde Rasmus). Det bagvedliggende hus var i min barndom beboet af arbejdsmand og mælkekusk Knud Graversen. Huset med det glaserede tegltag beliggende på modsatte vejside var beboelse og bødkerværksted for "æ gammel bøjker".

Næst efter lå der et hvidkalket meget lille hus beboet af en meget høj murer ved navn Mogensen. Huset er for længst fjernet. Mogensen var nærmeste nabo til malermester Mikkelsen (maler Fut). Mikkelsens barndomshjem er fjernet for nylig. Faderen var skomager og havde et lille tilhørende landbrug. Maler Mikkelsen, der var single og boede hjemme, opførte et værksted tæt ved forældrenes hus. Efter hans død købte murer og postbud Mads Madsen værkstedet og byggede det om til beboelse. Huset står endnu som et levn fra andre tider.

I det lille gamle stråttækte hus beliggende nær plantagen havde skræddermester Pedersen til huse, og selv om det lyder utroligt, husets lidenhed taget i betragtning, havde han to damer på værkstedet. Pedersen var en ivrig jæger, og én af de få der til det sidste brugte et jagtgevær af kaliber 10. Tidligere har der været urmagerværksted i huset. I dag bruges det til sommerbeboelse.

Det større og nyere hus nedenfor er bygget af tømrermester Anton Balle, der havde værksted i den ene og beboelse i den anden ende af huset. Balle flyttede senere til Doverodde, om han havde værksted der, er mig ukendt. Mellem Brændgårdvej og købmand Grønkjærs forretning var der kun to huse. I det første og største boede postbud og redaktør Jørgen Pedersen. I en kort årrække forsøgte han sig med salg af Nafta benzin. At den var russisk tangerede måske nok til det ugudelige, men den var et par øre billigere pr. liter end hos købmanden. Oktantal og den slags pjat var et ukendt begreb, benzin var benzin, måske lige bortset fra Naftas ugudelige islæt.

Købmand Svarres forretning på Brændgårdvej blev overtaget af hans kommis, M. J. Lar-

sen. Engang i tyverne lukkede han den gamle butik og byggede den nuværende købmandsforretning ved den efterhånden mere befærdede landevej. I dag hovedvej 11.

På skovvejen, den der i dag hedder Hans Bakgårdsvej, lå der længe et hus helt alene, bygget af Peter Møller, en ældre husmand fra Sdr. Ydby. På sine gamle dage gav Peter sig i kast med lidt lappeskomageri. Huset ejes i dag af Gunhild og Frode Schuster.

Solhjem er opført som bolig for en valgmenighedspræst. Den første i embedet, pastor M. K. Flindtholm, blev efterfulgt af J. E. Waidtløv. På det tidspunkt var Alfred Christensen sognepræst i Boddum-Ydby pastorat, men som grundtvigianer blev han vejet og fundet for let. I længden kunne Waidtløv ikke leve af Guds ord alene, derfor havde valgmenigheden ikke lang levetid, og til sidst sad mammon med de bedste kort på hånden.

Da købmand M. J. Larsen på sine ældre dage solgte købmandsforretningen, opførte han hjørnebygningen, der er beliggende lige nord for. Fra sin nye residens fortsatte han med salget af støbegods. I det nye kompleks blev der som noget nyt også plads til en lille butik for salg af lingeri og manufaktur. En forretning der senere blev overtaget og ført videre af Vera Engel Jensen.

I det meget gamle hus (kaldet Det gule Palæ) beliggende på det modsatte hjørne, har der bl.a. været rebslageri. Huset har også været i hænde af en dame, der ville indrette det til alderdomshjem. Et formål der måtte opgives på grund af damens død.

På det høje punkt, hvor vejen går ned til Dover, lå møller Mads Møller Madsens hollandske mølle og snurrede rundt for vinden. Et par gange har møllen under et uvejr mistet vingerne, så den gamle hollandske mølle blev til sidst skiftet ud med én af de mere solide klapsejlere. Møllers Madsens kone Marie supplerede familiens økonomi som hjemmesyerske.

Nær møllen nede ad Dovervej havde Cirkus Miehe, nordens største omrejsende cirkus, deres landbrug og vinterkvarter. Og da fru Dora Miehe Pfanners datter, fru Louise Vogelbein, på grund af børn og alder, stoppede sin

artistkarriere, startede hun tæt op ad ridehuset et hønseri med eksotiske fugle og dyr. Fru Vogelbein var én af de første her omkring, der rugede kyllinger ud i maskine. Senere købte hun et tivoli, der gik under navnet "Thylands Tivoli." En forretning hun først afhændede kort tid før sin død. Bernt, den yngste af sønnerne, forsøgte sig i en kort periode med et ålerøgeri. Ålene skulle hans ældre bror, Hans Børge, sælge. Det gik fint. Han kunne sælge mere end Bernt kunne producere. Men med gøglerblod i årene var ålerygning et for stationært arbejde. Så det opgav Bernt ganske enkelt og rejste til København - og Hans Børge og Elisabeth returnerede til London med chimpansen Gilbert.

Lidt øst for Mieherne lå i fordums dage Ydby Fattiggård. Hvad jeg ved om den og dens beboere, har jeg fra malermester Holger Larsen. Han kunne huske, hvordan forholdene var og forstod at gengive det i humoristiske vendinger. Boddum - Ydby kommunes plantage var et yndet udflugtsmål, og blev brugt til mangt og meget, bl.a. ringridning, socialdemokraternes første maj fester, Hans Bakgårds koncerter, borgerforeningens større arrangementer, soldatermissionens møder og lignende. Plantagen er skænket kommunen af etatsråd N. Andersen.

Det pæne hus øst for, hvor der i dag er lysestøberi og vinsalg, blev oprindeligt bygget og anvendt som slagterforretning, indtil det blev købt af købmand Nystrup, der startede med udsalg af øl, vand og manufaktur. Det var vist mest for at få tiden til at gå, for der var hverken mangel på manufaktur eller øl.

Overfor lå der et lille hus, som muremester C. V. Christensen byggede en etage ovenpå. C. V. var nærmeste nabo til Edv. Larsens bageri. En meget velassorteret forretning, der foruden brød førte alt i konfektur.

Da centralskolen blev bygget, købte kommunen Valdemar Phillipsens hyggelige landbrug, beliggende lige før svinget helt ud til vejen. Mellem centralskolen og Trapgården lå/ligger der to jordemoderboliger. I den ældste boede den afgåede jordemor, frøken Møller, og hendes far. I den nyere boede frk. Møllers efterfølger, jordemor fru Gammelgård. Hendes mand

var forsikringsagent. Mellem kirken og tømrermester Gunner Bang lå der også kun ét hus, bygget som aftægtsbolig for den gamle bager Larsen og en bror. Gunner Bangs bygning var et nyere landbrug opført af gårdejer Severin Hansen fra Holmegård. Nedenfor på samme side ligger der et meget gammelt hus, som murermester Peter Christiansen opførte og beboede med en stor familie. Senere har huset været anvendt som systue og derefter som radioforretning med Øland som indehaver.

Den nyere villa overfor er opført af Magnus Christensen, hvor han havde udsalg af Støjbjergs margarine, kaffe og andet. Varer han kørte omkring med på daglige landture.

I trediverne købte doktor Drost huset, hvor han slog sig ned som praktiserende læge. Senere byggede han villa vestligt i byen, hvor han praktiserede, indtil han solgte sin praksis og flyttede til Hurup. Byens sidste læge blev den meget dygtige og afholdte Søren Markvorsen, der praktiserede indtil han på grund af sygdom måtte give op engang først i halvfjerdsene. På det tidspunkt kunne en så god praksis ikke sælges. Her må det nævnes, at doktor Drost ikke var byens første læge, idet Sydthys første distriktslæge havde til huse i Tvolm, men hvor og om huset eksisterer endnu, ved jeg ikke. Magnus Christensens hus blev senere købt af entreprenør Søren Kappel, der udbyggede det med et stort garageanlæg. Forretningen blev overtaget af sønnen Knud Kappel, der på grund af stadig ekspansion er flyttet længere ned i byen. Vi fik vand i byen, vi fik vandværksvand, og at vandtårnet blev placeret det rette sted, kan jeg bevidne, idet mit barndomshjem, Ydby Samtalestation, lå skråt over for, og det var året rundt fugtigt som en svamp. Huset, der ligger næsten direkte overfor vandværket, er opført af murermester Peter Christiansens bror, Jens Christiansen. Huset blev mange år senere overtaget af skræddermester Vilhelm Nielsen, efter hans fallit i et af de pænere huse vest for jernbanestationen. Nielsen blev derefter i en lang årrække nærmeste nabo til centralen. (Nielsen vender jeg tilbage til senere).

Ydby samtalestation er jævnet med jorden. Det bestod af to sammenbyggede huse, opført

under første verdenskrig af genbrugsmaterialer fra Ydbygård. Det andet hus står endnu. Nabobygningen, Afholdshjemmet, var efter opførelsen af uforståelige grunde byens stolthed. I mine øjne er det grimt som arvesynden, og Samtalestationen var ikke kønnere. I Afholdshjemmet blev der holdt mange offentlige baller, og der blev drukket tæt udenfor, men ikke med bestyrerparrets billigelse - tværtimod.

I det lille hus efter Afholdshjemmet har der været træhandel og træskomand, sidstnævnte solgte også lidt slik. Senere har husets værksted været anvendt til reparation af cykler og lignende. Sidst tog Martin Tilsted det lille værksted i brug til maskinstrikkeri.

Efter elværkets opførelse i 1912 blev dets dunk, dunk, dunk, dunk, byens rytme. Samtidigt fik stationsbyen gadebelysning, og der var meget langt mellem lamperne. Men de var der, og lyset kunne ses, selv om elpærerne var meget små lige med undtagelse af den, der sad på elværkets gavl. Initiativet til værket opførelse blev taget af elektriker Peder Pedersen og K. Berg Johansen. Senere kom det i Søren Sloths eje. Som bierhverv drev Søren taxaforretning, og til det brug anskaffede han sig en "Oukland", et sandt vidunder, der med tre klapsæder kunne rumme ikke mindre end otte personer.

Ydby maskinfabrik blev startet af min morbror, K. Berg Johansen, og i årenes løb har fabrikken haft mange indehavere. For få år siden blev både beboelse og værkstedet købt og fjernet af entreprenør Knud Kappel, og da blev der pyntet op. For når man en sommerdag ser Ydby sådan lidt fra oven, ser byen ikke værst ud, men den kan ikke måle sig ordensmæssigt med nabobyer som f.eks. Gettrup. Vi har endnu noget der trænger til at blive ordnet, det kræver lidt sans for sagen, og at de faldefærdige huse kommer på andre hænder.

I det lille hus der ligger næsten overfor det sted, hvor maskinfabrikken lå, havde byens førende sadelmager J. N. Poulsen både beboelse og forretning. Poulsen var nærmeste nabo til bygningen, der gik under navnet "Æ gammel spårkas". En ejendom med to lejligheder for neden, og én på kvisten. Sparekassen lejede sig

ind hos frøken Johansen, der beboede én af de store lejligheder. Så en gang om ugen måtte frøkenen lægge stue til sparekassens aktiviteter. Dameskrædder Marie Pedersen, der sad til leje forneden, var en alsidig dame, idet hun også havde renseri og maskinstrikkeri.

Det var også i "Æ gammel spårkas" Ydby telefoncentral fik til huse i 1904. Apparaturet blev installeret på en stuevæg hos en fru Hansen. Centralens første bestyrerinde.

Sparekassens nærmeste nabo, murer Ingvar Kongensgård, og hans kone Magda havde i en lang årrække håndkøbsmedicinudsalg og konfekturforretning. Her kunne vi bl.a. få isvaffer til fem øre i en slags spiseligt paphylster.

I huset efter Kongensgård boede postbud Christensen, og det lyder næsten utroligt, men hans kone Karen, var også syerske. Dem var der åbenbart et stort behov for.

Højt hævet og godt tilbagetrukket fra vejen boede murer Jens Ubbesen. Nedenfor lå/ ligger tømrer- og snedkermester Edvard Gramstrups bebyggelse og forretning. Efter forretningens sidste tømrmester, Edvard Jensens død, er lokalerne taget i brug til antikvitetsforretning.

Dyrlæge Læssø, (der var i familie med general Læssø), boede i det sidste hus før åen. Det lange hus på modsatte side af åen (også kaldet Tivoli) blev i sin tid bygget til teglværksarbejdere. Men allerede i tyverne ejede eksportslagter Kr. Kjeldsen huset. I de første år blev bygningens store kælder brugt som slagteri, men senere blev der bygget et slagterhus nord for huset. Overfor Tivoli lå der et karetmagerværksted af træ, men karetmagerens eksistens er vist alle ukendt. Det nærmeste jeg fik bekræftet, at der har været en karetmager, var da en ældre mand sagde: "Ja når no do spør mæ, tøves æ også æ kå hov ham, men han var dæ ski heller ett ret læng". Det er muligt, men han var der, og han lavede vognhjul. Gartner Hans Henrik Hansen begyndte sit virke i smedemester Pedersens kælderlokaler. Overfor Tivoli byggede Hansen senere et pænt beboelseshus med to lejligheder og to drivhuse. Huset måtte han forlade på grund af en strid om et latterligt lille beløb, han stædigt nægtede at betale.

Gartneriets jord, der lå mellem baneskråningen og åen, havde Hansen lejet af smedemester Pedersen. Et forhold der ikke blev berørt, da Hansen forlod sit hus. Smedemester Pedersens beboelse og værksted lå/ligger klos op ad jernbaneterrænet. Smeden og smedjen er ikke mere.

Installatør Peder Pedersen hus, beliggende skråt over for Pedersens smedje, blev oprindeligt bygget og brugt som tømrværksted. Huset store kælder var også velegnet til elinstallatørforretning og havde desuden plads til fabrikken Nofa i dens spæde opstart. Efterhånden som forholdene blev for trange flyttede fabrikken ind i nyopførte lokaler i Tvolm. Bygningen står endnu, men på grund af sygdom er fabrikationen ophørt. Pedersens installationsforretning er heller ikke mere. Stationen med vandcisterne, vindrose og vandtårn var byens centrum. Foruden vogterhuset, havde D.S.B. et par huse til deres to fastansatte portører, hvorimod portør Olsen sad til leje hos gartner Hansen. Stationsmester Hansen og de efterfølgende mestre boede i stationsbygningen.

Der var flere faste banemedarbejdere såsom (kuk - kuk) Hans Madsen, Niels Christensen og Ejner Vinderslev. Der var perron 1 og 2. Mieherne og teglværket havde deres egne læseramper, og brugsforeningen dets eget pakhus. Der var vandcisterne, fire skinnelegemer, de to til brug ved rangering, og længst ude på terrænet, lå der et par solide træindhegninger, "ventesale" for grise og kreaturer, der skulle ud på den sidste rejse. Der var vægthus, redskabs- og arbejdsrum. Samtidigt fungerede stationen som posthus med postbil til Vestervig-Agger og seks dage om ugen mødte postbudene op for at sortere breve og pakkeforsendelser. Hvad er der nu - udover Arriva - intet - og det kalder man fremskridt.

Siden kroen mistede spiritusbevillingen, var der ikke meget kro tilbage, men med det tilhørende landbrug og den hestetrukne vognmandsforretning klarede Anton Kongensgård sig udmærket. Først da sønnen Hans og hans kone Maren overtog kroen, fik de langt om længe bevillingen tilbage, og kroen blev igen en rigtig kro. Men alting har sin tid. Kroen blev

senere degraderet til forsamlingshus, der efter nogle år måtte give op. Siden er det overtaget af ”Det muntre køkken”, og det har åbenbart muntret det noget op igen.

I det store toetagers hus på hjørnet overfor kroen boede teglværksejer Poul Hestbech og efter ham sønnen Jacob Hestbech. I kælderlejligheden har der i årenes løb været herre og dame frisørsalon med skiftende indehavere. Men efter frisør Marinus Jensens pludselige død lukkede forretningen.

I det andet toetages nabohus havde træskomand Ib Christensen til huse, indtil han byggede købmandsforretningen ud mod landevejen et stenkast ovenfor. I den ene ende af den nye butik fortsatte han med træskomageriet. Da Ib flyttede fra højhuset, rykkede mekaniker Staursbøl ind og tog hus og værksted i brug. Den sidste købmand i Ibs kolonialforretning blev købmand H. V. Østergård, der efter mange år måtte opgive på grund af sygdom.

Ved siden af kroens kreaturstald havde tømrer Overgård forretning. Senere overtog skomager Bjerregård huset og startede med skotøjsreparation. En forretning der gik udmærket, indtil sko blev noget man købte og smed væk. Da brugsforeningen startede, købte man købmand Andersens forretning, et stort foretagende, der også ejede det hus, der dengang lå lige ovenfor og dannede en lukket købmandsgård. I det meget gamle hus havde Andersen både malteri og bageri og leverede brød til flere brødudsalg. Det tog brugsforeningen ikke op, men var på sit højeste et meget alsidigt foretagende. Efter brugsens ophør blev det forsøgt at føre forretningen videre på privat initiativ, dog uden held. Senere brændte komplekset.

Det gamle hus, hvor Andersen havde bageri og malteri, blev senere indrettet til beboelse med fire lejligheder. Den ud mod vejen havde en lille butik, hvor en mand, man kaldte Laj Dræner, forhandlede øl og sodavand. Butikken var sidst i brug som brødudsalg. I den nordligste lejlighed boede sadelmager Graversen (kaldet Lidtlædder). Graversen havde mistet sit ene ben i en mølle ude i Sindrup, hvorefter kommunen satte ham i sadelmagerlære. Som udlært

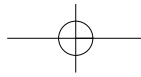
fik han anvist det kummerlige fugtige rum til beboelse og forretning. Graversens genbo, Karoline Agger, ernærede sig med ”Fransk Vask og Strygning”, og havde som lejer ”Æ gammel slagter”. Gennem mange år sad teglværksarbejder Arne Madsen og familie også til leje i én af de elendige lejligheder. Huset udbrændte totalt, mens muremester Knudsen & Søn beboede og ejede det. Huset var ét af de få, der havde gavlt ud mod vejen, og da det var bygget på en skrånende grund, krævede det en planering, der efterlod et halvhøjt dige op til naboen, skotøjshandler og skomager J. P. Hansens. I en af hans avisannoncer hedder det. ”Siger De Sko, må de også sige J. P. Hansen Ydby”. Længere oppe ad vejen ligger der et langt hus, der havde et lille tilhørende landbrug. Huset blev senere taget i brug til cykelværksted og skotøjsreparation. Helt oppe i svinget lå/ligger Flarup skole.

På vej tilbage til stationen passerer vi stedet, hvor Christian Hilligsøs dejlige gård lå. Huset nedenfor har været beboet af en urmager og senere af vognmand Christian Nielsen.

Nu hvor både mennesker og huse betegnes med numre, ved jeg, at det var i hus nr. 133, skræddermester Vilhelm Nielsen og hans kone Kirstine startede deres forretning, der foruden skrædderiet også omfattede frisørsalon, håndkøbsmedicinudsalg og tobaksvarer. Samtidig var Nielsen autoriseret landbrugslotterikollektor. Det var en stor mundfuld, der endte med, at han måtte afhænde det hele til Thøger Østergård, der derefter i en årrække drev foretagendet videre undtaget skrædderiet. Efter krakket lejede Vilhelm Nielsen sig ind i nabohuset til Samtalestationen og købte senere huset øst for. Før det flyt var Vilhelm Nielsen nabo til byens førende slagterforretning med indehaver N. C. Jensen. Forretningen lukkede engang i firserne med slagtermester Bjarne Ottesen som sidste indehaver.

Slagter Jensen havde som nabo Jens Johansens brød, konfektur og bladudsalg. Jens Johansen blev dræbt, mens han under et stormvejr var i færd med at tildække en jernbanevogn med en presenning.

Byens største forretning var og er teglværket

som nu er automatiseret. Det kan i dag producere mere med færre arbejdere. Teglværket var én af banens store kunder, indtil lastvognene tog over.

Af det, jeg her har beskrevet, er det meste efter egen hukommelse, så der har sikkert ind-

sneget sig visse fejl. Men summen af det hele fortæller, at Ydby i tyverne - trediverne og vel også ind i halvtredserne næsten var selvforsynende. Men kravet til livet og dets fornødenheder var også mindre og mere ydmyge.

